

Til Kultur- og Fritidsudvalget

16-09-2016

Sagsnr.
2016-0317909

Dokumentnr.
2016-0317909-2

Sagsbehandler
Martin Gyldstrand

Sammenfatning af bemærkninger fra arbejdsgrupperne vedr. udkast til ny restaurations- og nattelivsplan

Kultur- Fritidsforvaltningens svar på bemærkninger

Forvaltningen tager de indkomne bemærkninger fra arbejdsgrupperne til efterretning. Forvaltningen vurderer, at processen i arbejdsgrupperne generelt har haft positiv betydning for udkastet til en ny restaurations- og nattelivsplan.

Forvaltningen kan dog også konstatere, at bemærkningerne afspejler meget forskellige ønsker til restaurations- og nattelivets udvikling. Ønskerne tager desuden ikke altid kommunens handlemuligheder med i betragtning fx at bevillingsmyndigheden er underlagt princippet om individuel behandling og konkret vurdering af alle ansøgninger.

Forvaltningen vil i den videre proces med baggrund i bemærkningerne fortsat præcisere og sætte retning, hvor kommunen har reel mulighed for at handle, herunder bl.a. i relation til indskærpelse af eksisterende regler for støjgrænser og udendørsservering, øget samarbejde særligt om "festen i gaden", fælles indsats imod diskrimination, udbredelse af ansvarlig udskænkning, tydelig bevillingspraksis, udvikling af bydelene, bedre erhvervsservice og vejledning mv.

I det følgende sammenfattes arbejdsgruppedeltagernes væsentligste bemærkninger efterfulgt af Kultur- og Fritidsforvaltningens svar herpå. Bagerst i notatet (s. 5-23) vedlægges arbejdsgruppedeltagernes bemærkninger i deres helhed.

Beboerforeningerne i Indre By (Nørre Kvarter og Grønnegade)

- Udkastet er for overordnet og mangler konkrete handlingsanvisninger.
- Der ønskes generelt mere præcise regler, definitioner og hårdere konsekvenser fx præcist hvor høj en beboelseskonzentration skal være for at den er høj, og præcist hvad konsekvensen for overtrædelser skal være mv.
- Udendørsservering skal begrænses - særligt i smalle områder.

Sekretariat Rådhus

Københavns Rådhus,
Rådhuspladsen 1
1599 København V

Mobil
2154 3620

E-mail
EA74@kff.kk.dk

EAN nummer
5798009780515

Kultur- og Fritidsforvaltningens bemærkning:

- Forslag om ufravigelige regler og sanktioner gældende lokalt for København kan ikke erstatte en individuel og konkret vurdering i Bevillingsnævnet, og bør derfor undgås.
- Det videre analytiske og praktiske arbejde kan på sigt kvalificere til yderligere konkrete tiltag, dog aldrig forbud og sanktioner, der går videre end det i loven fastlagte.
- Tilladelser til udendørsservering og dispensationer fra de generelle regler forvaltes af Teknik- og Miljøforvaltningen.

Danmarks Restauranter og Caf er (DRC)

- Positivt, at planen sætter fokus på både restaurationer og det øvrige natteliv (festen i gaden). Generelt enige i det indledende afsnit og visionen for et b redydigt restaurations- og natteliv.
- Der ønskes bedre mulighed for få tilladelse til udendørsservering efter kl. 24.
- Bekymring for, at en restriktiv praksis for tildeling af nattilladelser (Nørre kvarter, Gothersgade og visse dele af Nørrebro) breder sig til flere dele af byen og vurderer at de nuværende varsler ikke er tilstrækkeligt og konkret begrundet.
-  nske om, at Bevillingsnævnet giver flere afslag med begrundelse i økonomiske forhold i stedet for at give mange kortvarige bevillinger.
- Herudover konkrete bemærkninger til vejledningen.

Kultur- og Fritidsforvaltningens bemærkning:

- Forvaltningen har med formuleringen til en general bevillingspraksis søgt at give Bevillingsnævnet en klar politisk ramme, der tilgodeser positive initiativer fra restauranterne.
- Der gives mulighed for at begrænse nattillader i områder under særlige betingelser og altid efter en konkret vurdering i overensstemmelse de forvaltningsretlige principper.
- Det er Bevillingsnævnet, som beslutter, hvordan Bevillingsnævnet vil tilrettel ge den gældende praksis.

Indre By Lokaludvalg

- Planen bør indeholde et indledende afsnit, hvor man sætter planen ind i en overordnet kontekst om, hvilket København og særligt Indre By, kommunen vil have.
- Der bør foreligge en redegørelse fra forvaltningen om, hvor stramt kommunen kan administrere restaurations- og nattelivet inden for lovgivningen.
- Der ønskes en analyse af balancen mellem ønsket om et levende restaurations-, gadesalgs- og natteliv og hensynet til borgere og erhverv i restaurations, gadesalgs- og nattelivsområder, der skal sikres rimelige leve- og erhvervsvilkår.

- Generelt mere eksplicitte regler, automatik og konsekvens i reguleringen af områder, restaurationstyper og vilkår.
- Planen bør forholde sig til ”party busserne”.

Kultur- og Fritidsforvaltningens bemærkning:

- Det indledende afsnit indeholder en relevant overordnet kontekst, der kobler restaurations- og nattelivet sammen med ”Storbykultur” og ”en by med kant” mv. jf. Kultur- og Fritidspolitikken og Københavnerfortællingen.
- Forvaltningen udarbejder årligt en afrapportering på nattelivets gener. Der er på nuværende tidspunkt ikke planer om yderligere redegørelser eller analyser.
- Afgørelser om bevillinger skal altid bero på en konkret vurdering af hver enkelt ansøgning. Det betyder, at en ufravigelig praksis gældende for særlige områder eller for særlige koncepter generelt er problematisk.
- Party busserne er endnu ikke lovreguleret, men et lovforslag som har til hensigt at forhindre nydelse af alkohol i busser er under udarbejdelse.

Københavns Politi, Lokalpolitiet og specialektionen

- Politiet har fokus på den konkrete udførelse af planens indsatsområder og mål herunder særligt forventningerne til politiets involvering heri - fx håndhævelse af de gældende regler, udvidelse af samarbejdet om konkrete gener, flere ”stjernemøder” med relevante myndigheder mv.

Kultur- og Fritidsforvaltningens bemærkning:

- Den konkrete udførsel inden for de politiske rammer er altid begrænset af de til rådighed stående ressourcer - herunder også politiets ressourcer.
- Det videre arbejde skal konkretisere de overordnede indsatsområder og mål i praksis, herunder indenfor de givne økonomiske rammer.
- Politiet inddrages i et omfang, som politiet har mulighed for.

Teknik- og Miljøforvaltningen

- Få bemærkninger af uddybende, redaktionel karakter.

Kultur- og Fritidsforvaltningens bemærkning: Forslag af redaktionel karakter indarbejdes efter konkret vurdering.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen

- Finder det udvidede samarbejde om ”festen i gaden” positivt
- Er meget positive med hensyn til afsnit om ansvarlig udskænkning.

- Ønsker at få præciseret, at kommunen har besluttet at have fokus på ansvarlig udskænkning i Københavns Kommunes Sundhedspolitik 2015-2025 ”Nyd livet København”.

Kultur- og Fritidsforvaltningens bemærkning:

- Ansvarlig udskænkning er som et nyt område medtaget i restaurations- og nattelivsplanen, fordi ansvarlig udskænkning allerede er politisk vedtaget jf. sundhedspolitikken. Det bør ikke fremhæves yderligere.

Beskæftigelses og Integrationsforvaltningen

- Ingen bemærkninger

Beboerforeningerne (Nørre- og Grønnegade Kvarter)

Generelt synes vi at planen er alt for overordnet og mangler konkrete handlingsanvisninger:

s. 1

15-16 Der står ikke nogen steder i hvordan man vil lægge øget vægt på hensynet til borgernes nattesøvn på hverdage (og hvorfor i øvrigt KUN hverdage)

s. 2

31

Konkretiser hvor der ikke er grundlag for flere alkoholbevillinger og nattilladelser?

s. 3|

1-2 Hvad er en høj koncentration? Hvordan bremser Bevillingsnævnet op?

s. 4

11-12 Hvis støj skal undgås i tidsrummet 22-07 så ønsker vi at udeservering i særligt udsatte områder – bl.a. de smalleste gader i Indre By - kun får tilladelse frem til kl. 22.00. Det vil virkelig være et gennembrud i et konkret forsøg på at begrænse støjen og gavne beboernes nattesøvn.

17-18 Bør uddybes, da det ikke i dag er restaurationerne, der sørger for renholdelse af udendørsserveringsområdet

24 Må indskærpes hvad det er for overtrædelser, der kan sanktioneres. I dag har beboerne svært ved at se, at nogen overhovedet sanktioneres. Der bør stå hvor mange påtaler der udløser en sanktionering. Som det er i dag retter restaurationerne ind, når de får påtaler og så "glemmer" de det efter en uge eller to.

s. 5

1 Man fjerner ikke gener for beboere ved arrangementer i gaderne ved at mødes ansigt til ansigt. Vi ønsker klare regler for støjniveauer, renhold mm. Det skal være tydeligere og klart indskærpet for alle arrangører. Trods af reglerne i dag er der alligevel altid problemer og gener for beboere.

s. 6

12-21 Mange restaurationer, der i dag giver støj - og andre problemer har alle de "positive og betryggende initiativer" så vi tror ikke på, at dette løser problemerne.

Det er igen her nødvendigt at definere de tre områder der skal dokumenteres: Beboelsestæthed, Højt niveau af gener i området, eller risikoen for, at der udvikles et højt niveau af gener. En definition af "dokumentation" er også nødvendig.

26-30 Definitionen på boligenklaver skal ændres. Amalienborg og Gammelholm er ikke de mest beboede områder. Fx. er Nørre Kvarter det tættest befolkede område i Middelalderbyen.

28-29 Vi ønsker i hele Indre By, at der ikke udstedes alkoholbevilling til adresser, hvortil der ikke tidligere har været udstedt alkoholbevilling. Dette vil ikke nedsætte gener for beboere, men dog sætte en stopper for yderlige og øgede gener.

s. 9

13-15 "Koncepter" kræver uddybede definitioner. Det er meget vigtigt at fx. en vinbar ikke kan omdannes til en sportsbar uden ny bevilling, da de to koncepter er meget forskellige og giver meget forskellige gener for naboer

23-25 Udeservering "i byrum hvor støjen fra udendørsservering forstærkes" - det er ikke nok med "særlig opmærksomhed" - **tilladelsen skal sættes ned til kl. 22.00 alle dage.**

26-27 Det skal indskræpes, at Københavns Kommune anser indtagelse af drikkevarer udendørs efter udendørsserveringens ophør, som udeservering også selvom drikkevarene er i plasticglas.

s. 10

3-5 I de hårdest belastede områder i Indre By føler beboerne ikke, at der er tale om hverken fællesskab, respekt og kvalitet. De føler sig heller ikke velkomne i deres eget boligområde. Så hvis disse sætninger skal med, skal de uddybes med hvad der menes og hvordan det sikres

19-22 Det står i forvejen i Restaurationsloven, men det kontrolleres ikke. Giver ikke mening at have dette med, hvis ikke der angives forslag til hvordan man vil arbejde for det i praksis.

s. 11

1-2 Giver ingen mening, så længe Bevillingsnævnet giver bevillinger til alle, som politiet og miljømyndighederne kan godkende. En bar, der reklamerer med 10 shots for kr. 80,- lægger på ingen måde op til alkoholforebyggelse, heller ikke når de med drinks'en giver viagra og lattergas med uden nogen form for kontrol eller forståelse for faren ved alkohol alene og i kombination med disse lægemidler.

De barer, der i øjeblikket kommer i Indre By etableres med det præcist modsatte formål.

s. 12

26-27 At restaurationsmiljøet skal understøtte en bæredygtig byudvikling lyder dejligt, men uden en konkretisering giver det ingen mening. Hvis det kun gælder restaurationsernes økonomiske forhold,

så bruges ordet bæredygtig i samme betydning som Bæredygtigt Landbrug, der ikke arbejder for et bæredygtigt landbrug...

Danmarks Restauranter og Caf er

Indledning

DRC er i udgangspunktet meget tilfreds med, at nattelivet nu også er kommet med i planen. Vi har i det forudgående gruppearbejde peget på, at det var vigtigt at omdøbe restaurationsplanen til en ”restauration- og nattelivsplan” for derved at signalere og muliggøre, at også andre elementer end restauranterne inddrages i ansvaret for, hvorledes nattelivet udfolder sig i København.

Dette er i nogen grad også afspejlet i planen, hvor eksempelvis d gnforretninger tages i betragtning. Når der tales om generne i nattelivet, lægges der imidlertid fortsat alt for stor vægt på restauranterhvervet, der tillægges størstedelen af ansvaret for ”festen i gaden” og den dertil hørende menneskeskabte støj.

Samtidig bør det bemærkes, at en væsentlig del af ”festen i gaden” slet ikke har relation til restauranterne, men befolkes af unge, der enten ikke er gamle nok til at blive lukket ind på restauranterne eller andre, der færdes i byen af helt andre årsager. Her er der tale om menneskeskabt støj, som må l ses af ordensmagten.

Bestræbelserne på at begrænse eller helt forbyde nattilladelser i bestemte dele af byen er således med til at øge støjen fra gaden, medmindre man antager, at lukkede natforretninger vil få de unge til at gå hjem og sove i stedet for at flytte festen ud på gaden. Faktum er, at de unge g r senere i byen end før, og st der de på lukkede natrestauranter, flyttes underholdningen ud i gadebilledet, hvor generne for de omkringboende vil være større. Ydermere har vi set eksempler på, at netop generne fra støjen kan dæmpes, hvis man tillader en større del af restauranterne at holde nat bent, således at gæsterne i højere grad færdes indendørs.

DRC talte også i arbejdsgrupperne for, at planens politiske og administrative del skulle holdes i  t dokument, idet planen som helhed jo både retter sig til ansøgere om alkoholbevilling, borgere i København samt bevillingsmyndigheden. DRC finder dog, at sekretariatet er sluppet godt fra at dele planen op i en branchepolitisk del og en vejledning. Vi må så gå ud fra, at alle interesserede parter sørger for at l se begge dokumenter, hvis de vil opnå en samlet forståelse for bevillingspraksis i København.

Endelig skal vi indledningsvis pege på, at nedenstående bemærkninger til planen afgives med forbehold for den forstående revision af dele af restaurationsloven, som nu er sat i gang i Erhvervsstyrelsen. I lyset af, at bevillingspraksis efter vores opfattelse er skredet i forhold til lovens ord og hensigt, finder vi det vigtigere at få præciseret lovens bestemmelser, selvom sådanne måtte tilsidesætte nogle af de synspunkter, der gør sig gældende i restaurations- og nattelivsplanen. Vi har også under gruppearbejdet gjort opmærksom på dette, idet en revision af loven meget vel kan indebære, at restaurations- og nattelivsplanen herefter må omarbejdes.

Sammenfatning

DRC er enig i opstillingen af de 4 indsatsområder. Det fremgår, at alle som medvirker i nattelivet skal bidrage til at gøre nattelivet attraktivt og tage medansvar for at finde løsninger på de gener, nattelivet måtte medføre. Men DRC mener ikke, at løsningen består i at lukke natrestauranter, som det nu er gjort i to centrale dele af København, og hvor dele af det politiske bagland endog taler om at udvide de områder, hvor nattilladelser ikke skal kunne udstedes.

Vi er bestemt også enige i, at ”festen i Gaden” kunne begrænses ved at regulere adgangen til køb af alkohol fra døgnåbne butikker. Men som det fremgår senere i dokumentet er sanktionerne heroverfor svære at få øje på, og planen taler da også alene om dialog, struktureret samarbejde om konkrete klager og kommunens arbejde med renhold, trafik og infrastruktur. Det er bekymrende, at de eneste sanktioner, planen kan henviser til, er at begrænse restauranternes åbningstider.

I sammenfatningen tales tillige om udvikling af nye bydele i København - en målsætning en brancheorganisation som DRC naturligvis kun kan støtte op om. Dog skal vi pege på, at restaurantlivet i en bydel ikke nødvendigvis er noget, der kan styres eller udvikles fra centralt hold – restauranterhvervet drives af den efterspørgsel, der måtte være eller som kan skabes. I København søger danskere og turister til indre by og brokvartererne, og vi tvivler på, om de københavnske forstadsområder vil kunne gøres tilsvarende attraktive.

DRC er også helt enig i behovet for et trygt natteliv og ansvarlig udskænkning. Disse målsætninger kendetegner i forvejen størstedelen af restaurations- og nattelivet i København og er principper, vi som brancheorganisation arbejder for dagligt. Anmeldelser af diskrimination er få, men bør naturligvis tages med i betragtning ved bevillingsbehandlingen, hvor der er tale om pådømte tilfælde. DRC finder imidlertid området for vigtigt til, at man baserer sig på rygter og anonyme henvendelser, der fuldstændig tilsidesætter de erhvervsdrivendes retssikkerhed.

Vi deler ønsket om et veldrevet restaurationsmiljø – i bevillingsmæssig sammenhæng kræver det imidlertid, at politiet og bevillingsmyndigheden sikres langt større forståelse for de økonomiske sammenhænge i ansøgningerne, således at der alene gives bevilling til de virksomheder, der kan fremvise en bæredygtig forretningsplan i forhold til det konkrete koncept, der søges bevilling til.

I visionen for et bæredygtigt restaurations- og natteliv peger planen på en række forhold, der netop understøtter, hvorfor byen har behov for et aktivt natteliv. Der tales om storbykultur, eksperimenterende, mangfoldig storby med livskvalitet og kant – om respekt, fælleskab og kvalitet, opblomstring af nye madoplevelser og ikke mindst kulturlivet om natten. Planen konkluderer selv, at der samlet set er kundeunderlag for flere bevillinger og nattilladelser i København. Heri er DRC ganske enig – men det skuffer at planens svar på de negative effekter er at bremse og hindre bevillinger og nattilladelser, hvor der er høj koncentration af privat beboelse. Planen peger tilmed selv på s. 4, at svaret på generne netop ikke er at lukke ned for byens arrangementer, men i stedet at skabe sikkerhed for bedre rammer og dialog om de konkrete forhold. Disse hensyn bør efter DRC's opfattelse i langt højere grad også gøre sig gældende for natrestauranterne.

Begrænsning af gener fra nattelivet

På s. 3 anføres det, at planen ikke i sig selv kan ændre flere af de faktorer, der skaber gener i nattelivet såsom rygning udendørs eller køb af alkohol fra døgnåbne butikker. Og på s. 5, hvor man netop peger på vanskelighederne ved at kunne udpege effektive sanktionsmuligheder. Igen mener vi ikke, at svaret er at lukke natrestauranter, fordi folk køber alkohol i døgnbutikker!

På s. 4 under støj og affald fra restaurationer peges der på, at udendørs servering ikke må forekomme efter kl. 24.00 bortset fra særlige områder. Som følge af rygeloven og den varme sæson søger mange af restauranternes og cafeernes gæster efter kl. 24 udenfor for at ryge eller få noget frisk luft. Dette betyder, at flere mennesker samles udenfor, hvor der ofte er et højere lydniveau til gene for de omkringliggende beboelser. Ydermere har de nye regler for salg af alkohol i døgnåbne butikker medført, at flere og flere selv arrangerer fester/servering mm. på diverse torve, pladser, bænke mv. Denne forsamling af gæster udenfor kan ikke undgås.

Det er her DRC's opfattelse, at der er behov og grundlag for en langt mere fleksibel indstilling til udendørsserveringen, således at også områder i København, der stor set minder om Metropolzonen, bør

kunne drive udendørsservering også efter kl. 24.00 – forudsat naturligvis, at forretningen i øvrigt har nattilladelse.

Derfor foreslås det, at man for et begrænset antal restauranter og cafeer i en forsøgsordning ændrer eksisterende vilkår for udeserveringen, således at gæsternes tilstedeværelse bedre kan kontrolleres. Dette kan bl.a. gøres ved at holde gæsterne samlet ved den opstillede udeservering og under parasoller og markiser. Flere undersøgelser viser nemlig, at dette både dæmper gæsternes adfærd, samt at udeserveringens udstyr såsom markiser og parasoller holder lydniveauet nede og gæsterne samlet ét sted.

Samtidigt minimeres gaderengøringen, idet cigaretskodder og andet skrald samles ét sted indenfor et i forvejen særskilt afgrænset serveringsareal. Det samme gælder for udskænkningen af alkohol. Såfremt udeserveringstiden forlænges, kan et ansvar placeres hos restauratøren, da det er restauratøren og hans bevilling, som skal holde styr på drikkende gæster. Køber gæsterne i stedet alkohol i kiosker og døgnbutikker, kan ansvaret ikke placeres nogetsteds, og kunderne kan sætte sig på bænke og andre opholdssteder uden opsyn, og uden at ansvaret kan sanktioneres.

DRC er enig i samtlige punkter opregnet på s. 5. Det fremgår dog, at Københavns Kommune ikke kan forhindre borgere i at drikke og opholde sig på åben gade til gene for de omkringboende. Her bør det vel tilføjes, at politiet må inddrages i det omfang, der er hjemmel til at gribe ind overfor eksempelvis udlændinge, der udøver tiggeri eller begår berigelseskriminalitet på åben gade. Og det bør undersøges, om det vil være muligt at udstede zoneforbud mod udendørs overnatning i København.

På s. 6 under praksis for tildeling af bevillinger og nattilladelser har vi ovenfor været inde på de vedtagne begrænsninger i tildelingen af bevillinger og især nattilladelser i Indre By og på Nørrebro. Vi mener ikke, at sådanne generelle begrænsninger stemmer overens med restaurationslovens krav om individuel og konkret behandling af hver enkelt ansøgning. I det omfang afslag alene begrundes i disse praksisændringer, vil bevillingsmyndigheden jo netop ikke foretage den konkrete vurdering af, hvorvidt en ny ansøgning i et af de pågældende områder af byen vil være helt uproblematisk, og dermed har bevillingsmyndigheden reelt ændret hensigten med restaurationsloven.

DRC er tillige stærkt bekymret ved, om disse ændringer vil brede sig til større dele af byen. Det har været fremme i arbejdsgrupperne, at en større del af byen bør inddrages, og det vil være direkte kontraproduktivt på alle bestræbelser for at gøre København til en attraktiv turistby.

Vi finder ikke, at der for de ovenfor omtalte bydele er redegjort for, at en indskrænkning i tildelingen af bevillinger er i overensstemmelse med restaurationsloven. Det kan i henhold til lovens § 12 tillægges vægt, såfremt der som følge af en stærk lokal koncentration af restaurationsvirksomheder kan frygtes en uforsvarlig restaurationsdrift eller andre ordensmæssige eller ædruelighedsmæssige problemer. I denne vurdering bør således indgå den udvide åbningstids påvirkning af det omkringliggende miljø, herunder om den udvidede åbningstid kan medføre f.eks. forekomst af knuste flasker, opkast, urin, råben og skrigen.

DRC mener således ikke, at de omtalte varsler er tilstrækkeligt og konkret begrundede i en sådan grad, at det vil kunne begrunde et afslag. Forvaltningsmyndigheden skal tillige ved udøvelsen af sine kompetencer på det pågældende område være opmærksom på, at det er voldsomt indgribende for ansøgeren at få afslag på alkoholbevilling og efter omstændighederne også at få afslag alene på nattilladelse. Hertil kommer, at et sådant afslag vil begrænse ansøgerens mulighed for at drive sin virksomhed og dermed også udøve sin næring, hvorfor det bør være en særlig forpligtelse at sikre, at afslaget hviler på vægtige samfundsmæssige hensyn og til i videre omfang at inddrage proportionalitetsprincippet ved vurderingen af sagen.

Det er DRC's opfattelse, at der som et absolut minimum i hvert tilfælde, hvor ansøgeren ud fra en berettiget forventning til en praksis, som myndighederne har fulgt i mange år, skal foretage en konkret vurdering af ansøgerens forhold og af de almene hensyn, som bevillingsmyndigheden påtænker at påberåbe sig med henblik på at give afslag.

Hertil bør det bemærkes, at der i København er en række momenter i forhold til fortolkningen af de to bestemmelser, forarbejderne hertil og af praksis i forhold til disse, der taler for, at lovgiver netop forudsætter en bred grad af individualisering i forhold til bedømmelserne af nattilladelserne. Det synes således forudsat, at der f.eks. skal foretages et konkret skøn over lokale forhold, og der i den forbindelse bør inddrages konkrete forhold, der kendetegner den enkelte restauration, såsom restaurationens faktiske beliggenhed (ikke på kun på gade og område), klientel, samt eventuelle ordensmæssige problemer, idet disse forhold bør indgå i den samlede vurdering af, om nattilladelse bør meddeles efter restaurationslovens § 28.

DRC mener således, at den indførte og varslede praksis ikke er i overensstemmelse med loven, da man i strid med gældende ret sætter skøn under regel. Dette er ikke egnet til at fremme de hensyn, der er baggrunden for den anførte tilbageholdenhed i forhold til at håndhæve formålet med varslet.

Vi er meget enige i, at bevillingsnævnet – som det fremgår midt på s. 6 – kan lægge vægt på, om restauratøren har iværksat positive og betryggende initiativer, eksempelvis omkring etablering af rygerum, frivillig brug af dørmænd, øget renholdelsesindsats eller ekstra lydisolering. Men der er efter vores opfattelse ingen hjemmel til at begrænse nattilladelser, hvis sådanne frivillige initiativer ikke tages – her må bevillingsmyndigheden alene holde sig til de hensyn, restaurationsloven anviser.

Sidst på s. 6 har man decideret vendt restaurationsloven på hovedet – det fremgår her, at man ikke udsteder bevilling i boligenklaver, hvor der ikke tidligere har været udstedt bevilling – ”medmindre Bevillingsnævnet konkret vurderer, at der er grundlag herfor”. Restaurationslovens systematik er ellers den direkte modsatte - bevilling kan udstedes, medmindre konkrete grunde taler imod!

På s. 7 i den blå cirkel skal vi venligst anmode om at få DRC benævnt korrekt – vi hedder ”Danmarks Restauranter & Caf er”.

Udvikling af Københavns bydele

Som anført ovenfor ser vi naturligvis gerne, at der udvikler sig et restaurationsliv i de opregnede nye bydele, men vi er ikke overbeviste om, at flere nye restauranter her vil indebære en mærkbart mindre søgning mod Indre By og de øvrige attraktioner, København byder på.

S. 8 omtaler mulighederne for at få forlænget udeserveringstilladelse – der peges endog på tilladelse til kl. 05 efter en konkret vurdering. Netop fordi man lægger vægt på den konkrete vurdering kan DRC ikke se, hvorfor muligheden skal begrænses til havne- eller industriområder – der kunne jo sagtens være andre områder, hvor selv en 05-tilladelse til udendørs servering ville være uden gener.

Under afsnittet ” Restaurations koncepter” (burde måske rent sprogligt omformuleres til ”restaurationskoncepter”) tales der om mindre intensive koncepter og om ændringer i konceptet. Her synes der behov for at få nogle retningslinjer eller i det mindste eksempler på, hvor stor en ændring der skal til for at betragte en ansøgning som en nyetablering i modsætning til blot en videreførelse af eksisterende forretning.

Det fremgår tillige på s. 9, at udendørsservering om dagen bidrager positivt til byens liv og stemning. Vi undrer os over præciseringen af ”om dagen” – udendørsservering om aftenen og natten bidrager i mindst lige så høj grad til den gode stemning – det er vel ikke mindst Nyhavn et fremragende eksempel på!

Tryghed og ligebehandling i nattelivet

Københavns Kommune tager kraftigt afstand fra diskrimination – også i nattelivet – står der på s. 10. Det gør vi også i DRC, men vi er samtidig optaget af, at restauranternes retssikkerhed ikke sættes over styr. Vi er derfor bekymrede ved formuleringen om, at bevillingsnævnet skal se med stor alvor på ”tilfælde” af diskrimination – det bør præciseres, at kun sager, hvor der er sket domfældelse, bør kunne øve indflydelse på bevillingen. Vi har set flere eksempler på, at man giver en kortvarig fornyelse af en bevilling med henvisning til, at der verserer en sag om diskrimination – det burde ikke kunne forekomme, at bevillingsnævnet således på forhånd ”straffer” en virksomhed for et forhold, der slet ikke er pådømt, og hvor forretningen måske frifindes.

Vi deltager naturligvis gerne i en fælles indsats med kommunen, men påpeger samtidig de retssikkerhedsmæssige problemer, der er forbundet med brugen af Stemplet App’en, der muliggør helt anonyme anmeldelser, som forretninger ikke har mulighed for at få en konstruktiv dialog omkring.

DRC imødeser i denne forbindelse en snarlig ændring af Stemplet App’en som vi har foreslået, således at anmeldelser fremadrettet ikke er anonyme.

Igen beder vi om at få DRC korrekt omtalt i den blå cirkel på s. 10.

På s. 11 i afsnittet om ansvarlig udskænkning skal vi henstille til, at man anvender restaurationslovens tekst omkring udskænkning til berusede. Lovens § 29 benytter ikke betegnelsen ”synligt berusede”, men taler om personer, der ved yderligere indtagelse af stærke drikke vil være til fare for sig selv eller andre.

Veldrevet restaurationsmiljø

Under afsnittet Et veldrevet restaurationsmiljø på s. 12 udtrykkes der ønske om, at restaurationsmiljøet skal være veldrevet og understøtte en bæredygtig udvikling. Der henvises herefter alene til forhold, hvor bevillingsnævnet behandler underskudsgivende virksomhed, der gives betingede bevillinger for en kortere periode.

DRC undrer sig over, at bevillingsnævnet ikke udnytter lovens muligheder for at give eller nægte bevilling. Hvis en ansøgning økonomisk ikke hænger sammen, følger det jo af lovens krav om ”egen regning og risiko”, at svaret ikke nødvendigvis er betingede eller korte bevillinger, men simpelthen et afslag. Det er DRC’s indtryk, at der gives for få afslag, men til gengæld mange 6-12 måneders bevillinger til forretninger med så skrøbelig økonomi, at de

ikke kan overleve på det foreliggende grundlag. Her gør man efter DRC's opfattelse forretningerne en bjørnetjeneste ved at

give dem så kortvarig en bevilling, at de ikke vil kunne opnå bank- eller leverandørkreditter. Men i den korte periode kan de bidrage til at forværre restaurationsmiljøet i en hel bydel.

Det er tillige vores indtryk, at mange bevillingsnævn og politiet rundt i landet er for dårlig klædt på til at gennemskue den økonomiske sammenhæng i en ansøgning – hvor der kan være lånt kapital, måske stor formue i et moderselskab, vanvittig høj forpagtningsafgift eller eksempelvis minimale lønudgifter trods stor omsætning. Der er her en række undertiden indviklede sammenhænge, hvor man er nødt til at anlægge en helhedsbetragtning for at vurdere, om en forretning er levedygtig eller ej. Dette gøres kun ganske få steder i landet, og der er behov for enten en bedre forståelse for restaurationsregnskaber hos politiet og bevillingsnævnet eller måske inddragelse af uafhængig brancheøkonomisk fagkundskab i bevillingsbehandlingen.

Bemærkninger til vejledning og betingelser for opnåelse af alkoholbevilling

DRC har tillige gennemgået vejledningsdelen, hvor vi har følgende bemærkninger:

Pkt. 1.1.

Sætningen fra pkt. 3.5 om den almindelige åbningstid kl. 05.00 – 24.00 burde vel stå her, hvor der omtales nattilladelser.

Pkt. 1.2.

Der står, at ansøgningen skal indgives i god tid – det var måske en god information at oplyse, at bevillingsnævnet mødes én gang månedligt.

Pkt. 1.3.

I 2. afsnit på s. 4 fremgår det, at der ikke kan udstedes alkoholbevilling, før der foreligger byggetilladelse og ibrugtagningstilladelse. På baggrund af et par konkrete tilfælde, hvor dette har givet anledning til problemer, bør det måske præciseres, at man godt kan indgive ansøgning før ibrugtagningstilladelsen er udstedt. I øvrigt er dette et vanskeligt punkt i lyset af de undertiden meget lange sagsbehandlingstider i byggesager.

Det fremgår tillige i dette afsnit, at ansøgningsproceduren ved fornyelser er den samme som ved førstegangsansøgninger. Dette har givet anledning til nogen kritik, især hvor en forretning har været igennem flere fornyelser, og hvor man derfor måske kunne nøjes med noget mindre materiale end ved nyansøgning.

Pkt. 2.2.

På s. 5 er det anført, at har man indgået en rimelig afviklingsaftale med SKAT, anses eventuel gæld ikke for forfalden. Ikke desto mindre giver flere bevillingsnævn desuagtet kun kort bevillingsperiode med den begrundelse, at man vil følge gældens afvikling. Det er der efter DRC's opfattelse næppe belæg for – er gælden ikke forfalden, skal ansøgningen behandles som enhver anden uden gæld.

I samme afsnit anføres, at man ikke kan få bevilling, hvis man fremstiller eller forhandler drikkevarer. Der savnes her en tilføjelse om, at dette kun gælder, hvis man ikke har fået tilladelse fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Pkt. 2.4.

Det omtales her, at der ofte gives kortere bevillinger end 8 år, for eks. hvis en nyetablering er lånefinansieret. Det burde her præciseres, at det kun bør være forretninger med fremmedfinansiering – har forretningen lånt sin startkapital af sine aktionærer eller af et moderselskab, er der jo ikke nødvendigvis anledning til at tvivle på økonomien.

Og vi skal her endnu engang beklage, at man omtaler de et-årige bevillinger. Kan en bevilling ikke klare to år, burde der gives afslag, således at et-årige bevillinger alene forbeholdes tilfælde, hvor ansøger skal have tid til at afvikle forretningen.

Pkt. 2.5.

DRC er i princippet enig i, at der ikke bør ændres koncept eller ejeforhold uden nævnets godkendelse. Man skal blot være opmærksom på, at der i disse år sker en vis brancheglidning, således at de enkle og afgrænsede koncepter udviskes til fordel for en drift, der indeholder flere koncepter.

Pkt. 3.4.

Det bør vel tilføjes her, at alle restauranter har tilladelse til servering udendørs langs facaden, og at udeserveringstilladelser i København er afgiftsfrie.

Pkt. 4.5.

Inddragelse af nattilladelse betragtes ikke som tilbagekaldelse af alkoholbevillingen – men det bør måske præciseres, at inddragelse af nattilladelsen alene kan ske på grundlag af forhold, der har med driften om natten at gøre – inddragelsen må ikke ske på baggrund af helt andre forhold, hvor man bruger inddragelse af nattilladelsen i stedet for den mere besværlige og tidskrævende fratagelse af en bevilling. Langt de fleste forretninger med nattilladelse vil ikke kunne

overleve uden adgangen til at servere efter kl. 24.00, så der er her tale om et meget alvorligt indgreb overfor virksomheden.

Pkt. 5.3.

Vi henleder opmærksomheden på, at vores hjemmeside er ændret til: www.thehost.dk.

Indre By Lokaludvalg:

Kultur- og Fritidsforvaltningen har bedt om indledende bemærkninger til udkast til revideret restaurations- og nattelivsplan, som forvaltningen præsenterede for Samarbejdsforum den 27. juni 2016. Svarfristen er den 10. august 2016.

Nedenfor er mine bemærkninger. Indre By Lokaludvalg får dem til efterretning i sit møde 18. august 2016. Efter mødet sender jeg jer de supplerende bemærkninger, som lokaludvalget måtte have.

- Planen bør indeholde et indledende afsnit, hvor man sætter planen ind i en overordnet kontekst om, hvilket København og særligt Indre By, kommunen vil have.
Det foreliggende udkast forholder sig kun til den eksisterende situation på restaurations- og nattelivsområdet, men forholder sig ikke til byen.
- Som grundlag for en beslutning om en revideret restaurations- og nattelivsplan bør der foreligge en redegørelse fra forvaltningen om, hvor stramt kommunen kan administrere restaurations- og nattelivet inden for lovgivningen.
Indtrykket er, at Københavns Kommune administrerer lovgivningen mere liberalt end andre kommuner, fordi politikerne i Københavns Kommune ikke er vidende om, hvad der er muligt.
- Som grundlag for en beslutning om en revideret restaurations- og nattelivsplan bør der foreligge en analyse af balancen mellem ønsket om et levende restaurations-, gadesalgs- og natteliv og hensynet til borgere og erhverv i restaurations, gadesalgs- og nattelivsområder, der skal sikres rimelige leve- og erhvervsvilkår.
- Planen bør indeholde bemærkninger om konsekvensen for restauratører, der ikke overholder lovgivningen og vilkårene for deres bevilling.
Planen skal indeholde en bemærkning om, at lovgivningen og

vilkårene for bevillingen håndhæves konsekvent uden advarsler og indskærpelser.

- Planen bør forholde sig til foodtrucks:
Hvor mange er det rimeligt at tillade henset til, at de er unfair konkurrence i forhold til butikker, cafeer mv, der betaler husleje? Foodtrucks skal ikke tillades placering foran butikker mv. På Kultorget er butikkerne spærret inde.
- Planen skal være eksplicit med hensyn til hvilke områder af Indre By, der aldrig vil kunne omdannes til restaurations- og nattelivsområder.
Beboere i Nyboder-kvarteret er med rette bekymret for, at nattelivsområdet i Gothersgade er ved at blive udvidet og en dag vil ramme deres kvarter.
- Planen skal være eksplicit med hensyn til hvilke områder af Indre By, der tillades kl. 12-bevillinger, kl. 2-bevillinger og kl. 5-bevillinger.
- Man skal gå bort fra bevillinger med 8 års gyldighed. En periode på max. 4 år er mere rimelig.
- I smalle gader i Indre By bør der kun være kl. 22-bevillinger. Gaderne rummer beboelse og er derfor ikke egnet til natteliv.
- Planen skal indeholde en opfordring om, at kunder, der køber drikkevarer i glas inde i barer, klubber eller restauranter, hindres i at tage det med ud på gaden.
- Planen omtaler begrebet ”boligenklaver”. Begrebet bør uddybes.
- Planen skal indeholde kvalitative krav til restauratørerne for så vidt angår restaurationernes udseende udadtil, herunder udeserveringer. Kravene skal gå igen i bevillingerne som vilkår for bevillingen.
- Udeserveringer: Man skal ikke tillade satellitpladser langt fra restaurationen.
- Planen bør forholde sig til partybusserne, der kører rundt i Indre By.

Afslutningsvis foreslår jeg, at de øvrige lokaludvalg inddrages i arbejdet med planen, da den vil være gældende for hele kommunen.

Med venlig hilsen

Bent Lohmann,
formand

Københavns Politi:

Side 1 Linje 10-12

Det første indsatsområde handler om at begrænse generne fra nattelivet. Kommunen vil arbejde for, at de gældende regler for støj, lugt, affald og udendørsservering indskærpes overfor restauranterne.

Kommentar:

Det er Ordensbekendtgørelsens regler for Politiets vedkommende. Indsatsen vil i første omgang blive lagt i regi bevillingssektionen og Trygt Nattelivs indsatsen – som en del af denne indsats – og i forbindelse med den almindelige daglige, beredskabsmæssige patruljering. Der vil ikke blive lavet yderligere planlagte indsatser på dette område, med mindre der er noget der taler for yderligere indsatser.

Side 4 linje 20-27

Det er kommunens målsætning at indskærpe de gældende regler. Det skal gøres ved en målrettet kontrolindsats hos restauranterne de kommende år i takt med at flere restauranter forventes at etablere sig i byen.

Overtrædelse af reglerne sanktioneres. Bevillingsnævnet og bevillingssektionen arbejder tæt sammen med bl.a. Center for Miljøbeskyttelse og politiet ved vurderingen af, om omfanget og typen af påviselige gener herunder ift. støj, affald, lugt eller kriminalitet har et sådant omfang, at der ikke vil kunne ske en fornyelse, eller at en bevilling endog skal inddrages.

Kommentar:

Planen taler om, at Københavns Kommunes Center for Miljøbeskyttelse udfører løbende kontrolbesøg i forhold til støj-, affalds- og lugtgener fra virksomhederne. Hvem skal koordinere/udføre denne indsats med at indskærpe de gældende regler?

Side 4-5 linje 28/31 – 1/2

Støj og affald fra "festen i gaden"

Arrangementer i byens åbne rum bidrager til at give byen "kant". Musik og liv i gaden understøtter tankerne i Storbykultur. Københavns Kommune anerkender dog, at festen i gaden kan medføre betydelige gener for naboer. Svaret er dog ikke at lukke ned for byens arrangementer. Svaret er nærmere at sikre bedre rammer for arrangementerne, så generne kan begrænses. Forståelsen for hinanden skal udbygges ved møder ansigt til ansigt og dialog om de konkrete gener.

Kommentar:

Hvem deltager i disse møder – Politiet – og hver gang?. Hvem koordinere disse møder, og der bør måske være retningslinjer på området. Møder ansigt til ansigt på konkrete gener kan potentielt give et møde pr. værtshus i indre by pr. weekend, så der bør laves retningslinjer, hvor man beslutter, hvilke sager der behandles.

Side 11 linje 12 -28

Kriminaliteten ud af nattelivet

Kriminalitet er udtryk for det modsatte af fællesskab og respekt. Derfor skal kriminaliteten ud af nattelivet. Københavns Politi er den udøvende myndighed i kriminalitetsbekæmpelse. Københavns Kommune vil i videst muligt omfang støtte politiet og ønsker at styrke den forebyggende indsats:

- *Københavns Kommune opfordrer Københavns Politi til at fortsætte tryknattelivsindsatsen med fast patruljering om natten i weekenderne i årene fremover.*
- *Københavns Kommune tager skarpt afstand fra kriminelle bander i nattelivet. Kommunen ser med meget stor alvor på kriminelle bander, der skaber utryghed blandt de øvrige gæster, og i betydelig grad forringer virksomhedernes betingelser for at drive forretning.*
- *Bevillingsnævnet arbejder tæt sammen med Københavns Politi ved vurderingen af, om omfanget og typen af politiforretninger i de ansøgende restaurationer er af et sådant omfang, at der ikke vil kunne ske en fornyelse, eller at en bevilling skal inddrages.*
- *Frivillige initiativer fra restauratørernes side skal i videst muligt omfang tillægges positiv betydning for ansøgning om fornyelse - fx nul-tolerance-narkopolitik, skærpet fokus på*

kontrol og ID-kontrol i døråbningen, uddannelse af personale i konflikthåndtering mv.

Kommentar:

Trygt Nattelivsindsatsen fortsætter indsatsen på nuværende niveau året ud, og så evalueret indsatsen. Herefter besluttet om indsatsen fortsætter, hvilket alt tyder op, og om der laves om i forhold til nuværende indsats.

Ad punkt to (bander) bør man kigge på, om det er muligt at udarbejde en Policy for restauratører, barer, discoteker mv. på dette område.

Side 12 linje 21-22

- *Nye digitale løsninger skal tænkes ind i samarbejdet mellem Kommunen, politiet, restauratørerne og nattelivets øvrige aktører.*

Kommentar:

Hvilke systemer – og skal de kunne tale sammen? Det ligger uden for Politiets deltagere i Samarbejdsudvalgets beslutningskompetence at kunne tage stilling til sådanne tiltag. Dette skal gå via Københavns Politis ledelse og Rigspolitiets IT afdeling.

Side 13 linje 8 - 14

- *Kommunen vil støtte arbejdet med at få etableret restaurationer, som opfylder de gældende krav ved at tilbyde flere ”stjernemøder”. På møderne deltager foruden restauratøren, Center for Miljø og politiet. Målet med møderne er, at der tages højde for de gældende krav til restaurationsdrift forud for selve etableringen af restaurationen.*

Kommentar:

Hvem er der tænkt på her som deltager fra Politiet? En fra Bevillingsafsnittet? Hvor mange møder om året er der tale om. Hvis der er tale om mange møder skal dette klares på et højere niveau end deltagerne i samarbejdsudvalget. Skal der laves retningslinjer for dette! Hvad indebærer ”stjernemøder” mere konkret?

Teknik- og Miljøforvaltningen:

Til planen

Side 4, linje 8-10

- at døre og vinduer skal som udgangspunkt holdes lukket.
 - Restaurationer i beboelsesområder skal som udgangspunkt have dobbelte døre ”Lydsluse”
(Bestemmelserne gælder ikke for spiserestauranter med baggrundsmusik, der ikke giver anledning til væsentlige støj- og lugtgener.)

Side 13, linje 10- 11

På møderne deltager foruden restauratøren, Center for Miljøbeskyttelse, Københavns Politiet, Københavns Brandvæsen, Center for Bygninger og Bevillingsnævnets sekretariat.

Til Vejledningen

Side 11, afsnit 3

Der er også mulighed for, at Center for Miljøbeskyttelse, Københavns Politiet, Københavns Brandvæsen, Center for Bygninger og Bevillingsnævnets sekretariat kan besigtige lokalet og give en umiddelbar vurdering af lokalets egnethed.

Side 11, afsnit 4

Center for Miljøbeskyttelse ser i denne forbindelse særligt på de miljømæssige konsekvenser i forhold til beboelser i restaurationens nærområde.

Eller

Center for Miljøbeskyttelse ser i denne forbindelse særligt på de miljømæssige konsekvenser i forhold til beboelser nær restaurationen.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen

Til Kultur- og Fritidsforvaltningen

Sundheds- og Omsorgsforvaltningens foreløbige bemærkninger til udkast til revideret restaurations- og nattelivsplan

Dette notat indeholder Sundheds- og Omsorgsforvaltningens foreløbige bemærkninger til udkast til revideret restaurations- og nattelivsplan.

Baggrund

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har i løbet af foråret 2016 deltaget i arbejdsgruppe 2: Diskrimination, unge og alkohol og været tovholder for arbejdsgruppen; indkaldt til to møder i gruppen og samlet arbejdsgruppens fælles bidrag til revision af restaurationsplanen, der blev sendt til Kultur- og Fritidsforvaltningen april 2016.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vil også afgive et officielt høringssvar til udkast til revideret restaurations- og nattelivsplan i forbindelse med den officielle høring, der forventes at ligge fra omkring november måned 2016.

Bemærkninger til udkast til revideret restaurations- og nattelivsplan

På side 6 (linje 1 og frem) nævnes, at Københavns Kommune ønsker at udvide dialogen og samarbejdet med de relevante detailforretninger, forældrenetværk, natteravne og andre aktører, som på forskellig vis indgår i "festen i gaden". Dette udvidede samarbejde finder forvaltningen positivt, og det kunne også være relevant at nævne ungdomsuddannelsesinstitutionerne som relevante parter i både dialogen og samarbejdet om unges alkoholkultur.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen bifalder, at den reviderede restaurations- og nattelivsplan har fokus på ansvarlig udskænkning (side 10, linje 18 og frem). Forvaltningen har ønsket et særligt afsnit om ansvarlig udskænkning, og at der er fokus på at indskærpe de eksisterende regler, der er, dette ønske er efterkommet. En væsentlig pointe med ansvarlig udskænkning er ikke at servere alkohol til mindreårige eller synligt berusede/påvirkede både for detailhandlen og restauranter.

Forvaltningen påpeger, at det bør fremgå i den nye restaurations- og nattelivsplan, at det er politisk besluttet at have fokus på ansvarlig udskænkning via Københavns Kommunes sundhedspolitik - *Nyd livet, København*; herunder i handleplanen mod misbrug af alkohol og stoffer, som sammen med sundhedspolitikken blev godkendt i Borgerrepræsentationen april 2015. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vil derfor anbefale, at det tydeliggøres, at det er politisk besluttet, og derfor foreslår forvaltningen, at der tilføjes

28-07-2016

Sagsnr.
2016-0078326

Dokumentnr.
2016-0078326-5

Sagsbehandler
Susanne Juul Rohmann

Folkesundhed KBH

Sjællandsgade 40, I 319
2200 København N

Telefon
5162 5887

E-mail
YA24@suf.kk.dk

EAN nummer
5798009290359

www.kk.dk

lignende tekst (side 10, linje 19): ”Som vedtaget i Borgerrepræsentationen april 2015 under Københavns Kommunes Sundhedspolitik 2015-2025 - *Nyd livet, Københavner* -, så vil Københavns Kommune arbejde for et trygt natteliv, så københavnerne møder en ansvarlig salgs- og udskænkingspraksis blandt byens detailhandlende og beværtninger med en alkoholbevilling.

På side 11, linje 6 ønsker forvaltningen, at der til punktet om: ”Bevillingsnævnet skal se med stor alvor på tilfælde af udskænkning til mindreårige eller synligt berusede/påvirkede personer”. tilføjes: ”eller aggressiv udskænkning, dvs. opfordrer til hurtig eller omfattende alkoholindtagelse”.

Til punktet om, at Københavns Kommune vil arbejde for et lokalt ejerskab til rusmiddeldagsordenen på ungdomsuddannelserne (side 11, linje 9) kunne der med fordel tilføjes:”, da en bedre psykisk og fysisk sundhed kan være med til at forebygge frafald på ungdomsuddannelserne”.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen finder det positivt, at frivillige initiativer fra restauratørernes side (side 11, linje 26) i videst muligt omfang tillægges positiv betydning for ansøgning om fornyelse af alkoholbevilling – såsom nul-tolerance-narkopolitik, skærpet fokus på kontrol og ID-kontrol i døråbningen, uddannelse af personale i konflikthåndtering mv. Forvaltningen ser gerne, at kurser i ansvarlig udskænkning til serverings- og udskænkingspersonale også bliver skrevet ind som et initiativ, der tillægges positiv betydning for ansøgning om fornyelse af alkoholbevilling. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen stiller gerne kompetencer til rådighed til kursusforløb/undervisning i dette.